

“ Drie Muskietiers” van de zeevisserij : één voor allen, allen voor één !

door Emile Smissaert

De hier afgebeelde foto mag allicht reeds nu al een historisch tijdsdocument genoemd worden. Na afloop van de jaarlijkse Paster Pype herdenking en huldebetoon op het “Oud Kerkhof” (thans Paster Pype begraafplaats), troffen wij in het ernaast gelegen café van de Golfclub een bekend drietal aan, druk verwickeld in een gezellige babbel en een ongetwijfeld interessant gesprek, want alle drie prominente figuren uit een weleer legendarische maar nu wel bijna vervlogen tijd, namelijk onze vermaarde visserijgeschiedenis, met daarin Oostende als historische spilfiguur. We konden dan ook niet nalaten, van deze toevallige “entre-nous” nog snel een foto te nemen, voor publicatie in “De Plate”. Ja, die mannen van toen, je ziet ze niet meer zo vaak bijeen, en ze worden ook - helaas in een nogal snel tempo - steeds minder talrijk. Daarom geen “selfie” maar nog vlug een “snapshot”!

Foto genomen op 03 juni 2015 in het café van de Oostendse Golfclub (foto Nadia Stubbe)

Op de foto zien we inderdaad drie visserijfiguren uit een voorbij tijdperk, die *elk voor zichzelf* daaruit in zekere zin een *generatie* vertegenwoordigen, uiteraard zonder dat zij hiervoor ooit de pretentie zouden gehad hebben, maar eenvoudig omdat zij nu nog behoren tot de zeldzame overlevenden van een onvergetelijke tijd waarop we enkel nog met heimwee kunnen terugblikken. Vooreerst zie je daar in het midden Frans Vanderwal (94), de laatste Oostendse IJslandvaarder. Op het jaarlijks appèl bij het graf van “Paster Puupe” (die hij als kind nog vaag gekend heeft) wil hij nooit ontbreken. Zoals zoveel andere IJslandvaarders heeft hij ook nog andere visserijen bedreven, “maor die zes jaor op Iesland , die telden dubbel” ... want “gaon vaoren op Iesland”, dāt was zeker geen lacheding !! Hij heeft nog op IJsland gevaren samen met de keiharde Pierre Jansoone (grootvader van Roger Jansoone), die tijdens het interbellum jarenlang stuurman was aan boord van de “visbakken” (maar in 1940/44 zoals zoveel andere vissers “ter verre visscherie”

noodgedwongen “gedegradéerd” tot haringvisser). Het boeiende levensverhaal van “Fransje” kunnen we hier echter niet navertellen, want dat zou ons in het beknopt bestek van dit artikel veel te ver kunnen leiden. Misschien stof ter overweging voor één van onze lokale historici ? En intussen wensen wij hem alvast “op naar de honderd !” en in elk geval “ad multos annos!” (of is dat visserslatijn?).

Naast hem zien we Roger Jansoone (75), destijds (1967/1986) “polyvalente” visserij-ambtenaar en “duiveltje-doet-al” bij de Dienst voor de Zeevisserij (Ministerie van Landbouw). Zijn inderdaad veel omvattende belangstelling ging vooral uit naar algemeen visserijbeleid (o.a. als secretaris van de “Nationale Commissie Visserijbeleid”), visserij-economie (als Belgisch verslaggever van de “Fisheries Economics Newsletter” in Edinburgh), naar het toen zeer lastig bemanningsprobleem (als secretaris van het “Fonds voor Scheepsjongens”), voorts het nieuw Zeerecht en zijn gevolgen voor de visserij (vooral via de OESO in Parijs en de E.G.-quotaregeling in Brussel), naar de experimentele visserij (als secretaris van de “Adviescommissie Visserijprojecten” en van het “Beheerscomité Experimentele Visserij”), ook naar de nog maar net opgestarte visserij-ontwikkelingssamenwerking (met meteen maar liefst een twintigtal Derde Wereld-landen!) in nauwe samenwerking met het ABOS en met de FAO in Rome (waar hij een tijdje ondervoorzitter was van het Visserijcomité, en waar indertijd ook Jef Klausing zijn sporen heeft verdiend) , ... en ja, naar wat nog allemaal ?? Bij de lezers van “De Plate” is hij sedert zijn pensionering in 2000 nu vooral bekend als de onvermoeibare “leverancier” van talloze artikels (vanzelfsprekend veelal maritiem gekleurd), stuk voor stuk toch wel opmerkelijke bijdragen die steeds de *kern* van de zaak raken, want hij is wel iemand “die nooit rond de pot draait” maar nog steeds (en nu misschien meer dan ooit) recht door zee gaat,... *older, wiser and sadder*.

Ter linkerzijde van Frans (maar niet figuurlijk bedoeld!) zien we ook nog, als relatief jonge vertegenwoordiger van de “jongere” generatie, E.H. Dirk Demaeght, visserij-aalmoezenier (1988/2015), nu onlangs gepensioneerd (als ambtenaar bij het Ministerie van Landbouw en Visserij). De bij velen nog totaal onbekende “link” tussen hem en Roger Jansoone ligt misschien vooral in het bizarre feit (nu ook al geschiedenis en dus niet langer “confidentieel”) dat deze laatste - intussen nog maar net directeur geworden in Brussel - destijds bijna (figuurlijk) hemel en aarde heeft moeten bewegen om het benoemingsdossier (“aalmoes”?) van de nieuwe aalmoezenier (na pensionering van Jan Cornillie) “erdoor te krijgen” bij de toenmalige Minister van Openbaar Ambt, dit ingevolge “tribulaties” rond het invoeren (op fel aandringen van Openbaar Ambt) van de functie van “moreel consulent”. Maar onze aalmoezenier is dus nu “op rust” ... doch - zoals van hem mocht worden verwacht - zeker nog niet “*met rust*”! In de Kerk gaan priesters (van parochiepriester tot en met aartsbisschop) trouwens met pensioen niet vanaf 65 doch “slechts” vanaf 75 . Maar de reden is voor hem heel eenvoudig het onoverkomelijk feit dat hij gewoon niet meer weg te denken is uit onze zeevisserijsector (en de visserij niet meer bij hemzelf!), also getrouw in het voetspoor van Paster Pype (“the shoes of the fisherman”!) en van zijn eigen illustere voorgangers, zoals J. Cornillie en H. Evrard, die men nog lang niet heeft vergeten in de zeevisserij, waar men immers een echt “pèerdegeheugen” heeft voor al wat je doet, zowel goed of kwaad (en - opgelet! - in het laatste geval gaat het dan wel veelal om “katje mien, katje joen!”, ook al predikt een aalmoezenier steeds de verzoening!). We kunnen hem dus alleen maar toewensen “doe zo voort” ... en “ad multos annos” (of is dat nu soms kerklatijn en geen visserslatijn ?).

Bijgevolg mogen we dit nu digitaal vereeuwigd “trio” toch wel ergens beschouwen als zijnde echt “representatief” voor *drie opeenvolgende generaties* die in de voorbije eeuw hun stempel hebben gedrukt op onze visserijsector, en dit convergerend vanuit diverse hoeken, in casu vooreerst de noeste sector zelf, vervolgens de omkaderende en inspirerende ambtenarij, en *last but not least* de “spirituele” en menslievende inbreng van de reeds eeuwenoude “Apostolatus Maris”, het apostolaat ter zee (én aan de wal). Lokale geschiedenis in een *nutshell* ! Zij zijn in dat opzicht allicht symbolisch in zekere zin de “Drie Muskietiers” van de zeevisserij : één voor allen en allen voor

één ! (en wie zou dan d'Artagnan kunnen zijn ?). Paster Pype mag “van hierboven” ongetwijfeld met tevredenheid terugblikken op wat na hem verder nog daadwerkelijk werd gepest (geen woorden maar daden!). Hij heeft destijds de krijtlijnen getekend en van alles en nog wat op stapel gezet. Het komt nu toe aan de huidige en de komende generaties om die traditie “naar eigen godsvrucht en vermogen” nog wat voort te zetten. *Suivez les guides* ... en “ad multos annos !” (visserslatijn?).

HEDENDAAGSE BEELDDE KUNSTENAARS IN OOSTENDE

door **Norbert HOSTYN**

154. LINGIER Anton

Oostende, 1989

Studeerde schilderkunst aan de Kon. Academie voor Schone Kunsten (KASK) in Gent.
Deelname aan en geselecteerd voor de Canvas Collectie 2012.

Literatuur :

Canvas Collectie Collection RTBF (tentoonstellingscat.), Gent, 2012.

155. LINGIER Johan

Kunstschilder

Oostende, 1959

Autodidact; landschappen en figuren; hyperrealistische stijl met karakteristieke invalshoeken en beeldsnit; woont en werkt in Gistel.

Tentoonstellingen :

-5de Salon van Oostendse Kunstenaars (Feest- en Kultuurpaleis, 2005)

-2013, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen, Aan zee kan het waaien II

-2014, "Oostends Paviljoen 2014", Venetiaanse Gaanderijen (groepstentoonstelling)

Literatuur :

- 40 Oostendse kunstenaars (tentoonstellingscat.), Oostende, 2008.

- J. KESSENNE en J. DEBRUYNE, Johan Lingier. A collection of lives, Brugge, 2008.

Digitale bronnen en literatuur :

www.joyjoyjoy.be

www.johanlingier.eu

156. LOBELLE Matthieu

Varsenare 1966

Graficus en installatiekunstenaar.

Leerling van het Sint-Lukasinstituut in Gent; mede-organisator van "Raamwerk 2001" in Oostende.

Verzamelingen :